

Egy tudós testamentuma Hazai György: *Ellenszélben – szélárnyékban*, Lilium Aurum Kiadó, Dunaszerdahely, 2018.

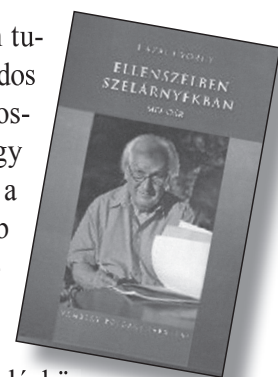
Ellenszélben – szélárnyékban címmel, ez év áprilisában jelent meg a 2016-ban elhunyt Hazai György turkológus professzor emlékirata. A neves magyar tudós emlékkötetét 2018. május 16-án mutatták be leányai a professzor lakásában működő, gondosan feldolgozott, s a turkológus körök előtt már tavaly megnyitott könyvtárban. Hazai György 2008-ban kezdte írni e művét Cecilia leánya közreműködésével, aki a halála után a szöveg gondozója lett.

Hazai Cecilia a könyvbemutatón kiemelte: édesapjának határozott kérése volt a kötet dunaszerdahelyi megjelentetése. Nagy megtiszteltetésnek tartotta, hogy hosszú ideig az ottani Vámbéry Polgári Társulás elnöke lehetett, mivel maga is a gyermekkorát Dunaszerdahelyen töltötte Vámbéry életművének kutatója volt. A Vámbéry-megemlékezéseket évről évre szervező és azok kötetét rendre megjelentető Hodossy Gyula író, szerkesztő a bemutatón elmondta: a dunaszerdahelyi magyarság nagyon meghatónak és megtisztelőnek érezte, hogy Hazai erősen kötődött a városhoz. A memoár olvasói előtt ennek titka is feltárult: Hazai György édesapja rozsnyói volt, ahová Trianon után sokáig nem térhetett vissza. A Felvidék déli részének visszacsatolása után azonban Hazai György – gyermekként – maga is rozsnyói lett. Ennek emléke – s így kialakult „felvidékisége” – Dunaszerdahely iránti szeretetében is megmutatkozott.

A kötetet méltató Fodor Pál, az MTA Bölcsészettudomány Központjának főigazgatója elmondta: a memoár hozzásegít ahhoz, hogy szélesebb körben

is megismerhetővé váljon egy olyan tudományterület több mint félévszázados története, amely a magyar önazonosság-tudat alakításában mindig is nagy szerepet töltött be. Hazai György a nemzetközi turkológiai életnek több évtizeden át meghatározó személyisége volt. Egyszerre volt okos közvetítő egyes turkológiai iskolák és a vasfüggöny által elválasztott tudósokörök, valamint a szerencsétlen történelmi múlt okán egymással szemben álló akadémiai csoportok között. Több egyetemen is tanított a világban, Budapesten viszont ez a szolgálat csak pár évig, fiatalkorában adatott meg neki. A magyar turkológia fejlesztését e helyzet ellenére is mindig szívügyének tartotta; ezt munkássága egésze bizonyítja. A tanítvány, munkatárs és barát Fodor Pál azzal zárta a beszédét, hogy a kötet minden mondatából érződik: annak sorait Hazai professzor szívvel írta, és üzenetnek is szánta – az utókor számára. Az előadó szerint a magyar kulturális és tudományos élet javára válna, ha más tudósok is követnék Hazai György példáját, és megírnák szellemi testamentumaikat.

Hazai Cecilia a könyv utószavában a kötetet a magyar és a nemzetközi turkológia története iránt érdeklődő olvasóknak ajánlja – illetve azoknak, akik e témán túl betekintést szeretnének nyerni a XX. század második felének nehéz korszakaiba. Olyan időkbe, amikor nem volt könnyű feladat magyar tudósként a tudománynak élni és embernek is maradni. Majd édesapja összegző szavait idézi: „Talpon kell maradni az erős ellenszélben, és meg kell találni a nyugodt szélárnyékot is.”

Kalita Gábor: *A mi házunk már nem a miénk*

Hóvári János